

Šalies darbo rinka iki metų pabaigos išlaikė nuosaikias stabilumo tendencijas. Įtampos buvo jaučiamos visus 2023-uosius dėl ekonominės situacijos ir neapibrėžtumo visoje Europoje.

ES kontekste Lietuva – tarp dešimties šalių, kuriose labiausiai šiemet išaugo užimtųjų skaičius – nuo metų pradžios padidėjo 2,1 proc. Daugiausiai – 4,5 proc. išaugo Islandijoje. Lietuvoje nedarbo lygis nuo metų pradžios sumažėjo 0,4 proc. punkto, o labiausiai padidėjo Estijoje – 1,0 proc. punkto.

„Metams baigiantis, matome optimistiškesnį scenarijų nei tikėtasi. Nors ūkio sektoriuose vyraavo skirtingos tendencijos, stebėjome banguojančią ir netolygią darbo paklausą, bet darbo rinka išsilaikė pakankamai stabiliai. Darbuotojų poreikis ryškiausiai sumažėjo apdirbamojoje pramonėje, neigiamai sureagavo baldų ir medienos sektorius, patyręs grupės darbuotojų atleidimus. Tačiau išvengta didesnio neigiamo poveikio visai darbo rinkai. Dabartinis nuosaikumas palankus dirbantiems ir darbo ieškantiems aukštos kvalifikacijos specialistams, bet kelia naujus išbandymus įmonėms dėl darbuotojų samdos ir veiklos plėtros“, – pabrėžė Užimtumo tarnybos direktorė Inga Balnanosienė.

Bendros tendencijos šalyje išlieka be didesnių pokyčių, nors lėtėjimo simptomai darbo rinkoje stebimi visą pastarąjį pusmetį. Fiksuotas 5,8 tūkst. mažesnis asmenų, turinčių bedarbio statusą, skaičius – dabar jis siekia 150,3 tūkst. Nedarbas traukėsi 0,5 proc. punkto iki 8,4 proc. ir mažėjo didesnėje šalies dalyje – 47 savivaldybėse. Įdarbinimas išliko panašus kaip ir pernai – į darbo rinką sugrįžo 191,1 tūkst. darbingo amžiaus gyventojų (0,1 proc. daugiau nei pernai).

Anot I. Balnanosienės, nepaisant minėtų teigiamų darbo rinkos rodiklių, padėtis rinkoje išlieka prastesnė nei pernai. „Naujų klientų srautai kinta nežymiai, o laisvų darbo vietų skelbiama mažiau nei praėjusiais metais. Geroji žinia ta, kad įmonės neskuba atsisakyti darbuotojų, ir grupės darbuotojų atleidimų 14 mažiau nei pernai“, sakė vadovė.

Lėtėjančią darbo rinką labiausiai atspindi darbo paklausa – darbo pasiūlymų sumažėjo visuose sektoriuose, išskyrus viešojo valdymo bei finansų ir draudimo, kur šiek tiek didėjo. Darbdaviai paskelbė 179 tūkst. laisvų darbo vietų – beveik trečdaliu mažiau (32 proc.) nei praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu.

Transporto ir saugojimo srityje laisvų darbo vietų skaičius traukėsi 50,4 proc. (20,7 tūkst.), statyboje – 41 proc. (12,6 tūkst.), apdirbamojoje gamyboje – 30,1 proc. (12,8 tūkst.), administravimo ir aptarnavimo veikla užsiimančiose įmonėse – 28,1 proc. (11,4 tūkst.) ir didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje – 25 proc. (9,8 tūkst.)

Keičiasi darbo paklausa – išryškėjo prioritetinių darbų prigimtis: aukštos kvalifikacijos darbo pasiūlymų sumažėjo mažiausiai – 19 proc., o daugiausiai – net 36 proc. mažėjo kvalifikuotiems darbininkams ir operatoriams.

Aukštos kvalifikacijos specialistų poreikis išlieka didelis. Daugiau nei pernai ieškota gydytojų, slaugos specialistų, psichologų, specialiųjų poreikių mokinių mokytojų, socialinių darbuotojų, duomenų bazių projektuotojų ir administratorių, IT technikų, saityno technikų ir fizioterapeutų.

Daugiau įsidarbino pardavimo vadybininkų, matematikų, chemijos inžinierių, statybos inžinierių, technologijų ir gamybos inžinierių, slaugos specialistų, mokytojų, duomenų bazių projektuotojų ir administratorių ir programinės įrangos kūrėjų.

Daugėjo įsidarbinusių su vidutine kvalifikacija degalinių operatorių, asmens priežiūros namuose darbuotojų, mokytojų padėjėjų, pakavimo, pilstymo ir ženklinimo įrenginių operatorių, krovinių transporto priemonių vairuotojų, virėjų, metalinių konstrukcijų ruošėjų, autobusų vairuotojų. Mažiau į darbo rinką sugrįžo kepėjų, pardavėjų, apsaugos darbuotojų, siuvėjų, vaikų priežiūros darbuotojų (lopšelių-darželių auklėtojų padėjėjų), baldžių.

